

CINEFEST 2019
„JOBBI, MINT A FILM!”
A HERMAN OTTÓ MÚZEUM TÖRTÉNETI TÁRÁNAK IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSA
MISKOLC, MŰVÉSZETEK HÁZA, 2019. SZEPTEMBER 13–23.
SZAKMAI KONCEPCIÓ

SPÓNER PÉTER

CINEFEST 2019
Curator's conception (Exhibition draft):
'Better than the movie!'
Temporary exhibition of the HOM's Historical Collection.
Miskolc, Arts' House, September 13–23, 2019

BEVEZETŐ

Egy-egy szakmai program megtervezése és gyakorlati végrehajtása előtt – legyen szó kiállításról, pályázatról vagy bármilyen más típusú, a múzeum több osztályának munkatársai együttműködésével megvalósuló szakmai feladatról – indokolt és célszerű egy összefoglaló elkészítése, még akkor is, ha ez nem bevett gyakorlat, nem része a múzeumi rutinnak. Ezt hagyományosan koncepciónak hívjuk, de jelen esetben ettől többről, pontosabban inkább másról van szó. Elsősorban azért, mert egy olyan szakmai feladat megtervezéséről és megvalósulásáról lesz szó, mely eddig még példanélküli a múzeum történetében, de minden bizonnyal a jövőben egyre gyakrabban kerül majd sor ilyen és ehhez hasonló típusú feladatok végrehajtására.

A sikeres kivitelezés megkívánja, hogy röviden áttekinthessük a *TÖRTÉNETI TÁR*, illetve tágabban az intézmény szakmai működésének jelenlegi feltételrendszerét. Az elmúlt években mind a múzeum *belső szakmai* működése, mind annak *feltételrendszere* jelentősen átalakult és megváltozott. Az egyes tárukban a tényleges, napi és hosszabb távú szakmai feladatokat ellátó, felkészült szakalkalmazotti létszám lecsökkent. A komplex szakmai munka végrehajtásában közreműködő kollégák – kiállításrendező, grafikus, fotós, informatikus, de sok esetben még a résztvevő szakalkalmazottak is – több önálló tár, osztály vagy szervezeti egység személyi állományához tartoznak, értelemszerűen saját vezetővel. Emellett a szakmai feladatok végrehajtásával járó adminisztrációs terhek – pályázati és gyűjteményi dokumentáció, illetve gazdasági elszámolás – nagysága ugrásszerűen megnőtt, még úgy is, hogy utóbbiak

elvégzésében az intézmény gazdasági osztálya maximálisan segítőkész partner. Önmagában már a felsorolt változások is jelentősen átalakították egy-egy szakmai feladat megvalósításának kereteit. Ezen túl azonban a PAPSZERI KIÁLLÍTÁSI ÉPÜLET áprilisi bezárása gyökeresen új helyzetet eredményezett. A döntés következtében tulajdonképpen a TÖRTÉNETI TÁR kiállítás-rendezési lehetőségei gyakorlatilag a múzeumi intézményrendszeren belül megszűntek. A bezárás lehetősége már évek óta várható volt, így természetesen nem okozott különösebb meglepetést, bizonyos értelemben készültünk is rá. Az elmúlt időszakban igyekeztünk külső helyszíneken megjelenni, melyekkel azonban a város jelenleg csak nagyon korlátozottan rendelkezik. Különösen olyanokkal nem, melyek kiállításrendezésre is alkalmasak. Valós probléma ugyanakkor, hogy ezek a helyszínek a köztudatban nem kiállítási térként élnek, általában a mindennapokban teljesen eltérő funkciót töltenek be, így nagyon nehéz a közönség érdeklődésének a felkeltése. (Ez jelenleg még a legtöbb múzeumi kiállítóhely esetében is jelentős, gyakran megoldhatatlan kihívást jelent!) A leggyakrabban a VÁROSHÁZA auláját vettük igénybe. Tény azonban, hogy az itt rendezett tárlatok is csak akkor működtek hatásosan, illetve kaptak megfelelő publicitást, ha az e térben megvalósult kiállítások a nagyközönség előtt valamilyen rendezvény-, illetve programsorozat részeként jelentek meg.

A felvázolt megváltozott helyzet talán legnagyobb problémája, hogy a TÖRTÉNETI TÁR számára jelenleg a komplex szakmai programok megvalósítása egyrészt nagyban függ a külső partnereinktől – sokkal nehezebben, több szervezést igényelve tervezhetőek, a részünkről nagyfokú rugalmasságot, alkalmazkodóképességet igényel –, másrészt nyilvánvalóan kompromisszumkésznek kell lennünk, hiszen adott esetben az általunk tervezett szakmai programok megvalósítása számunkra lényegesen fontosabbak, mint partnereink számára.

A helyzetelemzésben eddig megfogalmazottak inkább az előttünk álló kihívásokról, a közelmúltban felmerülő nehézségekről szóltak, ugyanakkor kétségtelen tény, hogy számos előnyös oldala is van. Utóbbiak közül feltétlen első helyen kell kiemelni a TÖRTÉNETI TÁR, tágabban az intézmény körüli társadalmi hálónak a szükségességét, annak bővítését, a társadalmi kapcsolatok erősítését. Sokszor leírt tény, hogy az országos múzeumi hálózat 2010-ben bekövetkezett átszervezésével a HERMAN OTTÓ MÚZEUM egy teljesen új helyzetbe került. A megyei intézményi struktúra felbomlását követően a múzeum ismét városi tulajdonba került. A megyei irányításban eltöltött hat évtized azonban jelentősen átalakította, megváltoztatta a múzeum helyzetét MISKOLC kulturális térképén/piacán. Ezt talán úgy lehetne röviden jellemezni: intézményünk miskolci jelenléte elhalványult, megkopott, mind a köztudatból, mind a közbeszédből egyaránt kikerült. E folyamat súlyos következményeivel az elmúlt években számos alkalommal szembesülhettünk. A *társadalmi hálóval*, mint fogalommal, illetve annak fontosságával napjainkban az írott és verbális kommunikációban egyaránt gyakran találkozhatunk, ugyanakkor valós tartalom ritkán párosul hozzá. Leginkább, mint valamilyen – ámbár nehezen körülírható, meghatározható – célként jelenik meg és az is általában meglehetősen felszínes és közhelyes formában. Az azonban megkérdőjelezhetetlen tény, hogy szükségessége vitathatatlan. Abban az esetben azonban, ha tényleges tartalommal szeretnénk megtölteni sok időt és még több munkát – annak is a tudatos és átgondolt formáját – igényli.

Az elmúlt években a TÖRTÉNETI TÁRBAN a lehetőségekhez rugalmasan alkalmazkodva arra törekedtünk/törekszünk, hogy az említett fogalmat sikerüljön valós tartalommal megtöltenünk. Ezt igyekszünk mind a szakmai szervezetek, intézmények – MISKOLCI EGYETEM, MNL B.-A.-Z. MEGYEI LEVÉLTÁRA, MISKOLCI TÖRVÉNYSZÉK –, mind a civilek (lásd: a „MISKOLCI HÉT”, a „LENGYEL HÉT”, a „MÁRCIUSI EMLÉKNAPOK”, a „MISKOLC ANNO” és a több alkalommal megrendezett „10-ES HONVÉD HETEK” szakmai beszámoló), illetve a hétköznapi miskolci polgárok irányában megtenni. Jelen koncepció is bizonyos értelemben e törekvés eredményeként íródik, helyesebben talán *íródhat*. Érdemes és tanulságos végig tekinteni azon a folyamaton – illetve e folyamat egyes állomásain –, hogy hogyan is néz ki ez a gyakorlatban, hogyan válhat valóra egy általunk elképzelt szakmai program. E visszapillantás meggyőződésünk szerint nem hiábavaló és még kevésbé öncélú! Tekintettel arra, hogy folyamatában csak kevésbé észrevehető, hogy – bár kétségtelen tény, hogy véletlenszerű események is közrejátszottak, segítségünkre voltak – alapvetően egy tudatos építkezésről van szó!

**JOBB,
MINT
A FILM**

MOZIPLAKÁTOK

**BETTER THAN
THE MOVIES**

MOVIE POSTERS

a 120 éves Herman Ottó Múzeum
gyűjteményéből

from the collection
of the 120-year-old
Herman Ottó Museum

pop-up kiállítás

pop-up exhibition

2019. szeptember 13–22.

MŰVÉSZETEK HÁZA
Miskolc, Rákóczi u. 5.
A belépés díjtalan | Free entry
f Jobb, mint a film

MISKOLC
A Herman Ottó Múzeum
a Miskolc Csoport tagja

**HERMAN OTTÓ
MÚZEUM**

CINEFEST
16
**MISKOLCI
NEMZETKÖZI
FILMFESTIVÁL**

1. A kiállítás plakátja. Grafikus: DOMBOVÁRI Ágnes

LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE - A CINEFEST KIÁLLÍTÁS MEGVALÓSULÁSA:

1. A TÁRBAN felkészült szakemberként dolgozik (Kapusi Krisztián), aki egyrészt megfelelő tudással rendelkezik az Avas történetével, múltjával kapcsolatban, másrészt évtizedek óta részt vesz avasi civil szervezetek – AVASI BORÚT EGYESÜLET, AVASI PINCZÉK ASZTALTÁRSASÁGA – munkájában. Utóbbi különösen fontos, hiszen személyét nemcsak tudása, hanem közéleti tevékenysége teszi hitelessé, egyúttal általa megfelelő kapcsolatrendszerrel rendelkezik!
2. Érkezik egy civil megkeresés. Egy magánszemély jelentkezik, hogy pincéje felújításához, illetve annak történelmi háttéréhez szüksége lenne információkra.
3. A pincéről kiderül, hogy az nemcsak az Avas legrepresentatívabb pincéje, de az egyben az ún. polgármesteri pince is. Az egykori tulajdonosa a két világháború között dr. Halmay Béla polgármester volt. (Kapusi Krisztián kutatása)
4. A TÁR a városnap kapcsán megrendezett programsorozatában – „MISKOLCI HÉT” – éppen a város történetnek e korszakát mutatta be, melyben kiemelt helyen szerepelt az említett polgármester tevékenységének ismertetése.
5. A két szál – múzeum és civil kezdeményezés – itt összeért és az informális kapcsolat valóságos szakmai kapcsolattá alakult. (lásd. májusi programfüzet és meghívó: Emléktábla-avatás a polgármesteri pince falán)
6. A szakmai kapcsolat során kiderült, hogy a pincetulajdonos civil foglalkozása a nagyhírű Miskolci CINEFEST Nemzetközi Filmfesztivál szervezése.
7. A TÖRTÉNETI TÁR gazdag plakátgyűjteménnyel rendelkezik, melynek filmes plakátjait már hosszú évek óta szeretnénk volna bemutatni a fesztiválon, de ennek nem találtuk a formai kereteit. **FONTOS:** a plakátgyűjtemény ugyan muzeológiai szempontból még nem feldolgozott, de rendezett állapotban van. Ezt a nagy munkát évekkel ezelőtt Marozsán Zsolt egykori kollégánk végezte el! **KÖSZÖNET ÉRTE!**
8. A tavaszi szakmai együttműködésünk – mely mind tartalmában, mind grafikus megjelenésében, kiadványaiban elérte egy 120 éves múzeumtól elvárható szintet – azt eredményezte, hogy idén nyáron a CINEFEST szervezői számára intézményünk komoly, megbízható, megfelelő tudással rendelkező és hiteles partnerként tudott megjelenni!
9. JELEN: rövid, de hatékony egyeztetéseket követően szeptember 13-22. között zajló filmfesztiválon a TÖRTÉNETI TÁR plakátkiállítást rendezhet az eseménynek otthont adó MŰVÉSZETEK HÁZA reprezentatív tereiben (aula, galéria).

(Amiről nem szabad megfeledkeznünk – bár most nem tartozik szorosan a tárgyhoz, de múzeumunk hosszú távú működése vonatkozásában rendkívül fontos -, hogy e szakmai együttműködésnek lett további következménye, hogy Halmay Béla örökösei intézményünknek adományozta a polgármester hagyatékát. Ennek gyarapodásba vétele, illetve beleltározása már meg is történt! A múzeumunk sikeres jövője kizárólag gyűjteményeink megőrzésére, fejlesztésére alapozható!)

A közelmúltban a TÖRTÉNETI TÁR szervezésében megvalósult szakmai programok kapcsán egy dolgról feltétlen és hangsúlyosan is szólnunk kell. Nevezetesen, hogy a legtöbb esetben rövid határidővel valósultak meg, egy adott lehetőségre – a „10-ES HONVÉD HÉT” centenáriuma, a szabadságharcos lengyel kiállítás bemutatásának lehetősége, idén a „MÁRCIUS EMLÉKNAPOK”, illetve a „MISKOLCI HÉT” – gyorsan kellett reagálni, nem kis rugalmasságot, esetenként jelentős többletmunkát követelve a kollégáktól. Fontos aláhúzni és kiemelni, hogy ez nemcsak a szakalkalmazottakra igaz, hanem mindenekelőtt az intézmény gazdasági osztályára vonatkozóan is. Kezdve onnan, hogy a gazdasági osztályunk vezetőjének gyors mérlegelése és döntése elengedhetetlenül szükséges e programok megvalósításához. Ismerve az intézmény jelenlegi gazdálkodását, annak szűkre szabott mozgásterét, adott esetben rendkívüli erőfeszítéseket is igényelhet a megvalósítás, a szükséges források előteremtése. Ugyanakkor arról sem feledkezhetünk meg, hogy éppen a szoros határidők miatt, a pontos és precíz elszámolás a gazdasági osztályon dolgozó kollégáktól is feszített munkavégzést igényel.

A fentebb felsorolt, az elmúlt hónapokban, években megvalósított szakmai, közművelődési programjaink számos tapasztalattal gazdagítottak. Ezek közül minden bizonnyal a legfontosabb, hogy a bevezetőben is említett megváltozott belső szakmai keretek és feltételrendszer mellett, hogyan lehet rövid határidővel, sikeresen, a lehetőségekhez maximálisan alkalmazkodva végrehajtani egy szakmai feladatot. Kiderült, hogy kik azok a kollégák, akik egy ilyen feladat során – természetesen kellő és átgondolt szervezés mellett – képesek megfelelő teljesítményt nyújtani. Kik azok, akik nemcsak elvárható tudással, de kellő motivációval is rendelkeznek, hajlandóak plusz terheket is vállalni, esetenként a szabadidejüket is feláldozni. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy az említett feladatok során a legfontosabb szereplők között létrejött egy olyan bizalmi tőke– gazdasági osztály, szakalkalmazottak, kiállításrendezők vonatkozásában –, mely elengedhetetlenül szükséges a hatékony együttműködéshez. Ez utóbbi látszólag természetes elvárás is lehetne, de a jelenlegi szervezeti rendszer keretei között egyáltalán nem magától értetődő.

E gondolatsor zárásaként érdemes megemlíteni egy sajátos szempontot: nevezetesen e kiállítás megvalósulásának időpontját. A nyár intézményünkben a holt szezon. Ennek részben a szokásos évi szabadságolás az oka, mely indokolható és elfogadható, részben azonban egyéb okokra vezethető vissza. (Ennek kifejtése jelen írásnak nem feladata, de hosszabb távon érdemes lenne azon a helyzeten elgondolkozni, hogy a turista szezont miért tekintjük holt szezonnak.) A szeptemberre tervezett plakát-kiállításunk megrendezésére – az ötlettől, illetve a lehetőségtől egészen a megvalósításig – mindössze alig két hónap állt/áll rendelkezésünkre. Ez egy ilyen komplex feladat esetében – mely magában foglalja a szükséges tárgyalásokat, egyeztetéseket a külső partnerekkel, a gyűjteményi munkát, a kutatást, a digitalizálást, a kiállításrendezést és nem utolsósorban a grafikai tervezést, mindezt összhangban tartva a gazdasági lehetőségekkel – rendkívül rövid határidő. Ez esetben csak ismételni tudjuk önmagunkat: a hatékony munkavégzéshez nagyfokú felkészültség, rugalmasság, tolerancia, egymás időbeosztásának figyelembevétele és mindenekelőtt bizalom szükséges. Mindemellett a múzeumi gyakorlatól némiképp eltérő munkaszervezés is elengedhetetlen, kihagyva a nem túl hatékony középvezetői szintet. Ez elsősorban a szakalkalmazottak és az anyagi feltételrendszer biztosításáért felelős gazdasági igazgató közvetlen együttműködésében jelenik meg, de bizonyos értelemben igaz a feladat végrehajtásában résztvevő, de nem a TÖRTÉNETI TÁR állományába tartozó kollégák esetében is.

A KIÁLLÍTÁS MEGVALÓSÍTÓI:

– FELELŐS:	Dr. Spóner Péter
– GAZDASÁGI FELELŐS:	Mogyorósiné Kiss Ibolya
– KIÁLLÍTÁSRENDEZÉS: – (SZAKMAI FELADATOK)	Dombovári Ágnes, Kapusai Krisztián
– GRAFIKAI TERVEZÉS:	Dombovári Ágnes
– GYŰJTEMÉNYI MUNKA:	Hazag Ádám Jakab Mátyás
– DIGITALIZÁLÁS:	Mészáros Viktória
– KIÁLLÍTÁSRENDEZŐ:	Veres Péter

A kiállítás megvalósításában résztvevő kollégák kiválasztásában a már említett szempontokon túl – tudás, felkészültség, motiváció – két további szempont játszott szerepet:

1. Minden egyes feladatnak saját felelőse legyen, nyilvánvalóan olyan, aki megfelelő és világos feltételrendszerben képes *önálló munkavégzésre*.
2. Lehetőséget biztosítsunk fiatal kollégáink számára, hogy elősegítsük szakmai fejlődésüket. Nyilvánvalóan intézményünk megtartó ereje jelenleg nem az általunk kínált versenyképes fizetésekben rejlik. A fiatalok számára napjainkban talán az lehet a legvonzóbb, ha olyan szakmai feladatoknak lehetnek az aktív részesei, melyek adott esetben segíthetik szakmai fejlődésüket. A hangsúly ez esetben az *aktív* szón van! Lehetőség szerint az egész rendezési folyamat minden lépésében tevékenyen működjenek közre, ne csak végrehajtókként – egy-egy kiadott feladat megvalósítói –, hanem teljes értékű kollégákként vegyenek részt a munkában. Adott esetben lehetőség szerint munkakörükön túli feladatokban is kipróbálhassák magukat!

Jakab Mátyás kapcsán feltétlen meg kell jegyeznünk néhány gondolatot. Jelen sorok írója számára *Mátyás* státusza nem pontosan világos: mely osztályhoz tartozik, pontosan milyen feladatokkal. Jelenlegi felettesével, *Pirint Andreával* egyeztetve, az ő beleegyezésével vesz részt a programban. Személyes tapasztalat alapján *Mátyás* hozzáállása, mentalitása megfelelő, végzettsége alapján a jövőben hasznos tagja lehetne a *TÖRTÉNETI TÁRNAK*. Számos akkut problémánkra megfelelő megoldást jelenthetne!

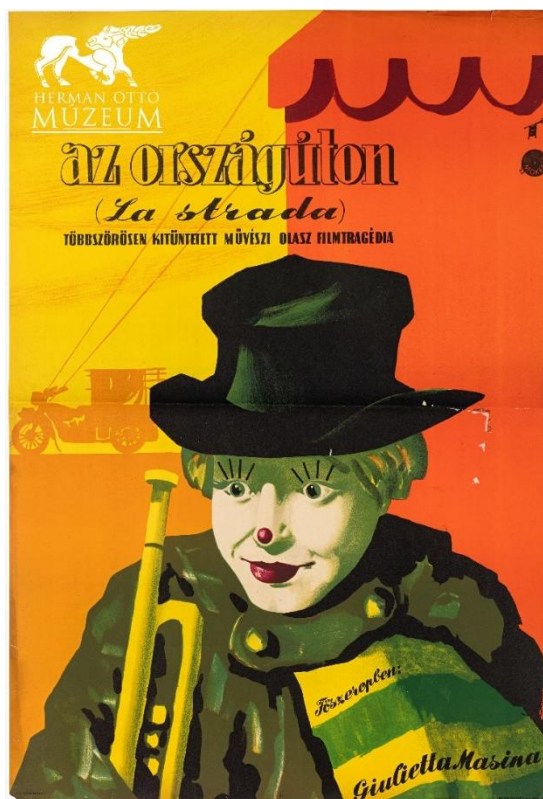
JOB, MINT A FILM

MOZIPLAKÁTOK A 120 ÉVES HERMAN OTTÓ MÚZEUM GYŰJTEMÉNYÉBŐL

Természetesen összefoglaló, áttekintő írásunkból nem maradhat ki magának a kiállításnak az ismertetése. A *TÖRTÉNETI TÁR* dokumentációs gyűjteménye mintegy 300 darab moziplakátot és 600 darab moziműsört tartalmaz. (Tekintettel arra, hogy a plakátok jelenleg több gyűjteményi egység részét képezik, illetve jelentős részben még leltározatlanok, pontos adatokkal csak a teljes körű muzeológiai feldolgozás után fogunk rendelkezni.)

A szeptemberben megnyíló kiállításunkba kizárólag a moziplakátok közül válogattunk. Ennek egyszerű és kézenfekvő indoka: megítélésünk szerint ez a gyűjteményi egység számíthat a legnagyobb figyelemre és érdeklődésre. A bemutatásra kerülő darabok kiválogatása azonban már önmagában is jelentős feladatot jelentett, hiszen több válogatási szempont is számba jöhetett. A szakmai szempontokon túlmenően azonban figyelembe kellett vennünk a partner, a CINEFEST szervezőinek az elvárásait is. A végső döntés szerint az ideai kiállításba a plakátok grafikai értékük alapján kerültek kiválogatásra. A döntést *Dombovári Ágnes* grafikus kolléganőnk készítette elő – akinek az egyik szakterülete a plakáttervezés – és a *TÁR* szakalkalmazottainak bevonásával állt össze a kiállításba kerülő plakátanyag végleges listája. A munka során sikerült olyan kompromisszumra jutni, mely mind a mi szakmai, mind a fesztivál szervezőinek egyéb elvárásaival egybeesett!

2. F. Fellini filmjének (1954) moziplakátja.
HOM HTD Plakátgyűjtemény 2019.10.1.

A "Jobb, mint a film" c. kiállításunk a MŰVÉSZETEK HÁZA két reprezentatív terében, egyrészt a földszinti aulában – mely általában a sajtótájékoztatóknak, illetve a sajtónyilvános eseményeknek is teret ad – és az emeleti galérián kerül bemutatásra. A rendezés során a hagyományos, a látogató számára könnyen és logikusan követhető kronologikus szempont volt az irányadó. Ennek megfelelően a földszinten az 1930-40-es évek, míg az emeleti galérián az 1950-70-es évek moziplakátjai kerülnek majd kiállításra.

3. Hamza D. Ákos filmjének (1943) moziplakátja. HOM HTD 67.65. 32.

Egy ilyen jellegű írásnak általában nem része, mégis esések néhány szó magáról a plakátról, mint kortörténeti dokumentumról, illetve annak muzeológiai és egyéb, elsősorban művészeti, iparművészeti és kiállításrendezési értékeiről. Kovács Dániel szakértő a következőképpen jellemzi e dokumentumtípust:

„Van egy mostohasorsú műfaj, amely rendre kimarad a reprezentatív művészeti összefoglalókból és sajtótermékekből, dacára annak, hogy Magyarországon több mint százéves, fényes történelemmel és számos nemzetközi hírű alkotóval büszkélkedhet. Ez a plakát, és a plakátgrafika. Reneszánszáról ugyan még nem beszélhetünk, de tény: az elmúlt években az igen szűkös kínálat ellenére megnőtt a gyűjtői – illetve a mi, muzeológusi megítélésünk szerint a nagyközönségé is – érdeklődés a plakátok iránt, és a műfaj, igényes, érdekes példányai lassan a hétköznapi lakáskultúra részévé válnak.”

Muzeológiai szempontból azonban ettől lényegesen többről van szó: a plakát forrásértéke felbecsülhetetlen! A plakátok egy-egy korszak fontos gazdaság-, művelődés-, politika-, kultur- és társadalomtörténeti forrásai. A muzeológus egyaránt használhatja kiállítások illusztrációjaként, illetve azok grafikai értéke miatt önálló tárlatok megrendezése esetén is. Számunkra a plakátok azért is különösen nagy jelentőséggel bírnak, mert jelen helyzetünkben talán a legkönnyebben mobilizálható dokumentumtípus, melyeket külső helyszíneken is be tudunk mutatni. Ugyanakkor jellegéből fakadóan a plakát valószínűsíthetően mindig nagy közönségérdeklődésre tarthat számot. Arról sem szabad azonban megfeledkeznünk, hogy a jövőben az elkészült kiállításainkat könnyen, költséghatékonyan mobilizálhatjuk, vándoroltathatjuk.

TERVEZETT KÖLTSÉGVETÉS:

Feladat	Költség
A plakátok keretezése	• 400/500.000 Ft
Kiadványok (meghívó, leporello):	• 70.000 Ft
Megnyitó:	• 50.000 Ft

A kiállítás megvalósításának tervezett összege mindenképpen megköveteli a tételes indoklást. Két dolgot azonban előjáróban is hangsúlyozni szeretnénk: megítélésünk szerint intézményünk számára nagy lehetőséget jelent – mind szakmai, mind médiamegjelenés, nem utolsósorban presztízs tekintetében –, hogy megjelenhetünk egy ilyen rangos esemény helyszínén, programjának szerves részeként. Ugyanakkor a tárgyalások alapján bizonyosra vehető, hogy megfelelő színvonalú kiállítás esetén a két fél között hosszú távú együttműködés jöhet létre. Meg kell jegyeznünk, hogy az elmúlt években már több alkalommal is sikerült csatlakoznunk a fesztivál programjához – elsősorban a *SZÍNÉSZ MÚZEUM* és *Mikita Gábor* kollégánk által, akinek elismerés illeti törekvését és munkáját – de első alkalommal lenne arra lehetőségünk, hogy az eseménynek otthont adó *MŰVÉSZETEK HÁZÁBAN* mutatkozhassunk be.

1. A költségvetés legnagyobb tétele a *keretezés* (maguk a keretek, az üvegezés és a hátlap). Ahhoz, hogy az egyedi plakátok megfelelően jelenjenek meg a térben, elengedhetetlenül szükséges a kiváló minőségű keretezés. Ezen a tételen azért sem lenne indokolt spórolni, mert terveink szerint hosszú távú együttműködésről lesz szó, így a most megvásárolandó kereteket az elkövetkező években rendszeresen felhasználhatjuk.
2. A kiadványok esetében nagyon fontos, hogy ne csak a grafikai tervezés, hanem a nyomdai előállítás is megfeleljen egy nemzetközi filmfesztivál kapcsán elvárható minőségnek. Fontos alá húzni, hogy kiadványaink magát a 120 éves HERMAN OTTÓ MÚZEUMOT reprezentálják!
3. A megnyitó költségében a legnagyobb részt a szakmai megnyitó személye jelenti. Jelenleg még nem biztos, hogy ez megvalósul.

A KIÁLLÍTÁS HASZNA, HASZNOSULÁSA:

Annak ellenére, hogy egy ilyen írásnak (lásd: koncepció) sok szempontból talán a legfontosabb eleme a szakmai program, jelen esetben a kiállítás hasznosságának, illetve a hasznosulásának a bemutatása, mégis az összefoglalás végére került. Nem véletlenül! Hiszen ennek megítélése egy ilyen munkának talán a legszubjektívebb része. Azt, hogy ki, mit tekint haszonnak és hasznosulásnak, nagyban függ a szerző/bíráló személyétől, látásmódjától, munkahelyi státuszáról, érdekeitől és prioritásaitól. A magunk részéről mindenekelőtt a TÖRTÉNETI TÁR szempontjait helyeztük előtérbe, illetve magának a 120 éves HERMAN OTTÓ MÚZEUMNAK a jövőbeli lehetőségeit. Ebből a nézőpontból készült el az alábbi felsorolás, melynek alapja a logikai számbavétel és nem a fontossági sorrend.

MUZEOLÓGIAI SZEMPONTOK:

- Ez esetben nem kiállításról, hanem komplex szakmai programról van szó, melyben egyensúlyban van a hagyományos muzeológusi munka a közművelődési – jelen esetben kiállítási – tevékenységgel. A rendelkezésre álló időben ugyanis megtörténik a kiállításba kerülő plakátok muzeológiai feldolgozása (digitalizálása, beletárolása, alapszintű kutatása). Itt kell megjegyezni, hogy a kiállításba kerülő plakátok digitalizálását *Mészáros Viktória* kollégánknak már el is végezte!
- Tágabban: nem is egyszerűen egy kiállításba kerülő dokumentum-együttes feldolgozása történik meg, hanem megkezdődött/megkezdődik a TÖRTÉNETI TÁR TÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS GYŰJTEMÉNYE (HOM HTD) egyik értékes anyaga, a plakátgyűjtemény tudományos, muzeológiai feldolgozása. Ez egy hosszú távú munka, mely több szakalkalmazott számára biztosíthat a jövőben jól tervezhető feladatot, egyúttal a dokumentumok jellege lehetőséget kínál számunkra arra, hogy folyamatosan kiállítások formájában is bemutathassuk a nagyközönség számára.
- Önmagában is nagy értéknek tartjuk, hogy egy ilyen volumenű feladatot, ilyen rövid határidővel képesek lehetünk megoldani. Ez elsősorban amint említettük, az elmúlt hónapok munkájának köszönhető, ekkor teremtettük meg, raktuk le az alapját.

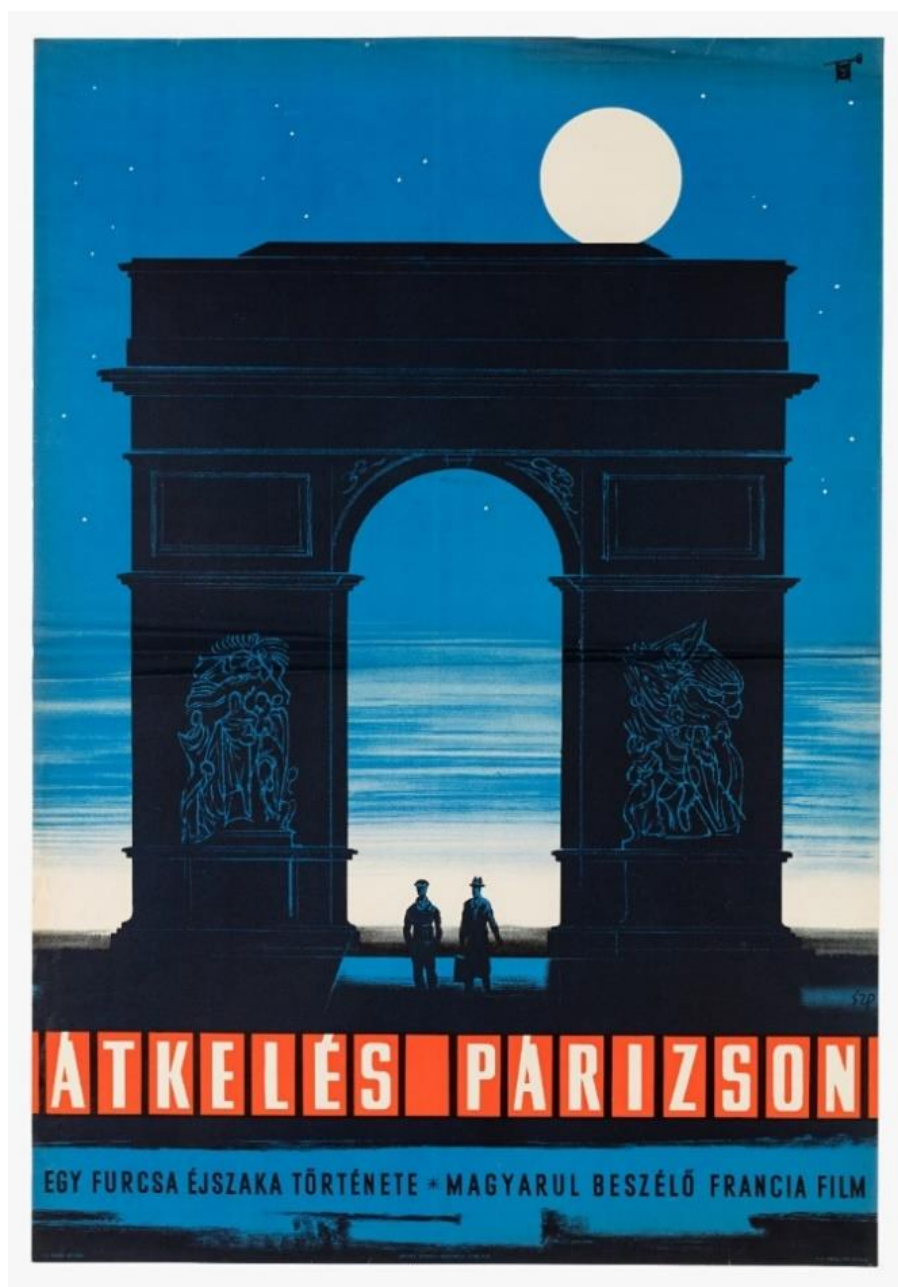
- Nagyon fontosnak ítéljük meg a folyamatosságot! Azt, hogy a TÖRTÉNETI TÁRBAN folyó szakmai munka valamilyen formában mindig jelen legyen városunkban! A folyamatosság a tekintetben is értékes, hogy az említett kollégák – egyéb munkahelyi feladataik mellett – valamilyen nagyobb munkán közösen dolgozzanak, amely jelentősen erősíti a közösséget, a jövőbeni közös munkák sikerét.
- E feladatot, ha perspektivikusan gondolkodunk, tulajdonképpen tekinthetjük úgy is, mint *befektetést a jövőbe!*
 1. A remélt sikeres kiállításrendezés megalapozhatja egy hosszú távú gyümölcsöző együttműködést a CINEFEST szervezőivel, lehetőséget teremtve, hogy folyamatosan kiállításokkal legyünk jelen a filmfesztiválon.
 2. Az előző ponthoz kapcsolódóan meg kell jegyeznünk, hogy egy olyan kiállítást készítünk, melyet a jövőben vándoroltatni tudunk, hiszen tartalmában nem közvetlenül kötődik Miskolchoz. A mozi, illetve a filmplakát minden bizonnyal máshol is nagy érdeklődésre számíthat. Lehetséges partnereink könnyen ötvözhetik a saját településük mozitörténetével. Ezentúl, éppen a plakátok grafikai értéke miatt, a kiállítás művészeti galériákban is bemutatható, akár határon túl is! (lásd. a MAGYAR KERESKEDELMI ÉS VENDÉGLÁTÓIPARI MÚZEUM sikeres vándorkiállítás-stratégiáját!)
 3. A kiállítás megrendezése egyúttal jövőbeni sikeres pályázatoknak is alapját képezheti, hiszen *referenciául* szolgálhat. Ez esetben több fajta pályázati lehetőség is szóba jöhet: a digitalizálástól egészen a kiállításrendezésig, illetve közművelődésig. Ennek kapcsán példaként lebeghet a szemünk előtt ez elmúlt évek első világháborús centenáriumi megemlékezéseink. Annak első programsorozata még kizárólag saját finanszírozásban valósult meg. A tavalyi és az idei rendezvényeinket, kiállításainkat – sőt még eszközbeszerzéseinket is – azonban már pályázati forrásokból valósíthatjuk meg, múzeumi erőforrások felhasználása nélkül.
- Eredményként tekinthetünk arra a tényre is, hogy intézményünk egy – bár papíron önkormányzati tulajdonú – piaci alapon működő vállalkozásnak is méltó és egyenrangú partnere tud lenni. Képes figyelembe venni annak elvárásait, mindezt úgy, hogy a múzeumunk érdekei is maximálisan megjelennek és a muzeológiai, szakmai szempontjaink sem sérülnek.

HASZON ÉS HASZNOSULÁS A 120 ÉVES HERMAN OTTÓ MÚZEUM VONATKOZÁSÁBAN:

- Nem kétséges, hogy ez esetben azt tekinthetjük a legnagyobb értéknek, hogy intézményünk egy komoly kiállítással vehet részt egy nagy közönség- és médiaérdeklődés mellett megrendezésre kerülő nemzetközi hírű eseményen. Ez megkérdőjelezhetetlenül jelentősen hozzájárul egy 120 éves múzeum presztízséhez! A *HERMAN OTTÓ MÚZEUM* nevet, átvitt értelemben „*brandet*”, mind a városon belül, mind országosan, de még nemzetközi viszonylatban is jelentősen erősíti.
- Az, hogy egy-egy oldalas kreatívvá lehetünk jelen a filmfesztivál 30 ezer példányban megjelenő programfüzetében és katalógusában szintén felbecsülhetetlen értékű. Ellentétben az előző pontban leírtakkal, ennek forintban is pontosan kifejezhető értéke van! Szintén jelentős reklám és marketing értékkel bír, hogy már augusztus elejétől jelen lehetünk a filmfesztivál hivatalos Facebook oldalán. A hónap közepén saját gondozásban – a múzeumi gyakorlattal eltérő módon a kiállítás önálló fb oldallal rendelkezik, dacára annak, hogy „*csak*” időszaki tárlatról van szó – elinduló közösségi oldallal tulajdonképpen már egy hónappal a kiállítás megnyitása előtt megkezdődik a tárlat promotálása!

ÖSSZEGZÉS

Összefoglaló koncepciónkban, áttekintésünkben sok mindent számba vettünk a jelen helyzettől egészen a jövőbeli lehetőségeinkig, elvárásainkig. Számos pozitív elem mellett néhány kritikai észrevétel is papírra került. Negatívumként jelent meg a bizonytalan jelen, a szakmai feladatok esetlegessége, ugyanakkor értékékként említettük a rugalmasságot, a lehetőségekhez való gyors alkalmazkodást. Azonban le kell szögeznünk, hogy egy 120 éves múzeum szakmai tevékenysége hosszú távon nem épülhet az esetlegességre, az aktuális körülményekhez való igazodásra. Éppen ezért minden esetben arra törekszünk, hogy a jelen szakmai programjai a jövőben is stabil alapját képezzék munkáknak. Ennek vannak már működő elemei – pl. az említett első világháborús kutatás –, vannak részeredményei – MISKOLC ANNO, MISKOLCI HÉT közművelődési rendezvénysorozatok – és reményeink szerint egy újabb ilyen fontos pillér lesz a plakátgyűjtemény feldolgozása, annak kiállításokon való bemutatása.

4. Az „Átkelés Párizson” (*La traversée de Paris*, 1956, rendezte: Claude Autant-Lara) c. film moziplakátja. HOM HTD Plakátgyűjtemény 2019.18.1.